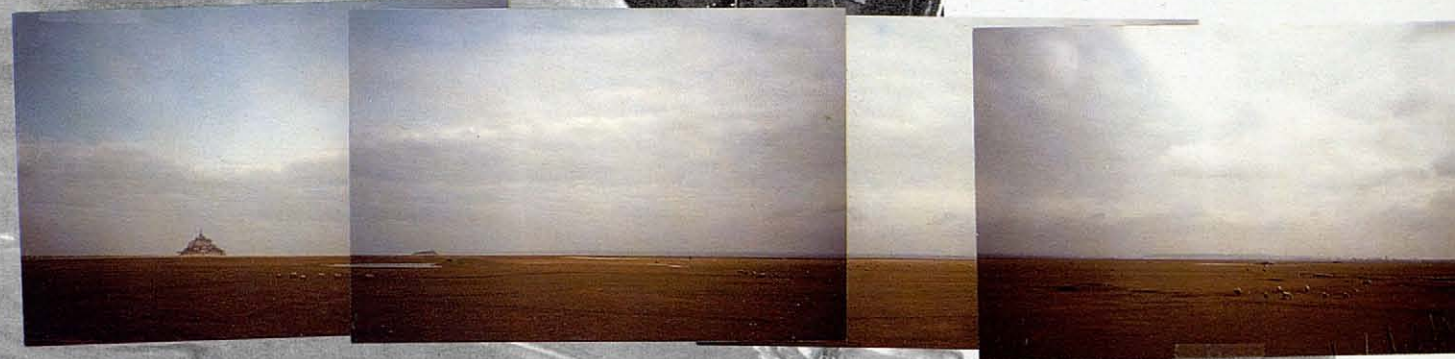

NEW LAYOUT FOR THE ACCESSES TO MONT SAINT MICHEL

In the beginning, before the Christian era, three granite outcrops, Mont Saint Michel, the Rock of Tombelaine and Mont Dol (MSM, RT, MD) constituted a sacred triangle. Mont Saint Michel grew with the spread of the power of Christianity, becoming first a fortress and then a prison. All these transformations responded to the needs of each period. But insularity, mystery and presence are attributes which the Mont has preserved throughout.

However, its present-day image does nothing other than evoke the Middle Ages, an image of something which it no longer is. Our proposal is to continue its development.

From the *herbus* the Mont appears to be in the void. A rock replete with history emerges where nothing seems able to grow, where the tide wipes out all traces of humanity. To slip over this land with the constant presence of the Mont is for us the most surprising characteristic of the place, and this characteristic has become our project.

Acceptance of the car as an instrument for travel and understanding travel as a cultural activity. Acceptance of the landscape as material we can manipulate. Acceptance of the bay as a place of leisure.

We have attempted to convert the trip by car on the *herbus* into a dream whose focal point is the Mont. Our desire precedes the layout of the path. We penetrate the *herbus* rubbing against the Roque Tourin and we dream we are flying over the river, we slide over the grass, we plunge down towards the waves and we rise up once again to enjoy a new perspective. We propose to play with the view of Mont Saint Michel like a film director. The road over the *herbus* will be made from prefabricated concrete parts between which grass can grow. The raised road and the bridges will also be of concrete. A curvilinear bridge will lead us to the Mont. First we go to the polders of Brittany, we turn and we reach the Mont at an angle on the rocky side, leaving the walls free. From the sentry round the road seems to pass by at our side, without stopping.

We believe that only the residents should be allowed to reach Mont Saint Michel by motor vehicle. At present some five thousand cars are concentrated around the Mont. Our intention, however, is not to conceal them but rather to control the sight of them. The parking areas for visitors will be always at the roadside, at the foot of small hillocks, artificial elevations from the *herbus*. In order to gain access to the car park we have to climb the hillock (which formerly hid the Mont from view and now offers us a raised vantage point from which to contemplate it) and then descend to find a place to leave the car. In order to reach the Mont we can choose between a promenade through the *herbus*, the pedestrian path, the bus or the river boats.

NOUS ACCESSOS AL MONT SAINT MICHEL

Al principi, tres turons granítics —el Mont Saint Michel, el penyal de Tombelaine i el Mont Dol (M.S.M., R.T., M.D.)— conformaven un triangle sagrat abans de l'època cristiana.

El Mont Saint Michel va créixer amb el desenvolupament del poder del cristianisme, es transformà en plaça forta i posteriorment en presó. Totes les transformacions responien a les necessitats de les diferents èpoques. La insularitat, el misteri, la presència, són atributs que el Mont conserva en totes elles.

La imatge que presenta avui, però, no fa més que evocar l'edat mitjana, una imatge d'allò que ja no és. Proposem continuar el seu desenvolupament. Des dels *herbus* el Mont apareix com en el buit. Un penyal ple d'història sorgeix allà d'on res no sembla que pugui créixer, on la marea s'encarrega d'esborrar tota traça humana.

Lliscar sobre aquesta terra amb la presència constant del Mont és per nosaltres el caràcter més sorprenent del lloc, i fem d'aquest caràcter el nostre projecte. Acceptar el cotxe com a instrument de viatge i entendre el viatge com a activitat cultural. Acceptar el paisatge com un material que podem manipular.

Acceptar la badia com a lloc de lleure. Hem volgut convertir el viatge en cotxe sobre els *herbus* en un somni que té com a centre d'atenció el Mont. El nostre desig precedeix el traçat del camí. Penetrem en els *herbus* a frec de la Roque Tourin i somniem que volem per sobre del riu, llisquem sobre l'herba, ens precipitem cap a les onades i ens elevem novament per poder gaudir d'una nova perspectiva. Proposem jugar amb la visió del Mont Saint Michel com el director d'una pel·lícula.

La carretera sobre els *herbus* serà feta de peces prefabricades de formigó entre les quals podrà créixer l'herba. La carretera elevada i els ponts seran fets també de formigó.

Un pont curvilini ens conduirà al Mont. Primerament ens dirigirem fins als pòlders de la Bretanya, girarem i arribarem tangencialment al Mont per la banda rocosa, deixant lliures les muralles. Des del camí de ronda semblarà que la carretera passa de llarg, sense aturar-se.

Creiem que l'arribada en vehicle al Mont Saint Michel no s'hauria de permetre més que als seus residents. Al voltant del Mont es concentren actualment uns 5.000 cotxes. El nostre propòsit no és ocultar-los, sinó controlar-ne la visió.

Les zones d'aparcament per als visitants seran sempre al costat de la carretera, al peu de petits monticles, elevacions artificials dels *herbus*. Per accedir a l'aparcament haurem de pujar al monticle —que primerament ens ocultava el Mont i ara ens ofereix un punt de vista elevat per a la seva contemplació— i baixar posteriorment per buscar una plaça. Després, per anar al Mont, escollirem entre un passeig pels *herbus*, el camí per a vianants, l'autobús o les embarcacions del riu.

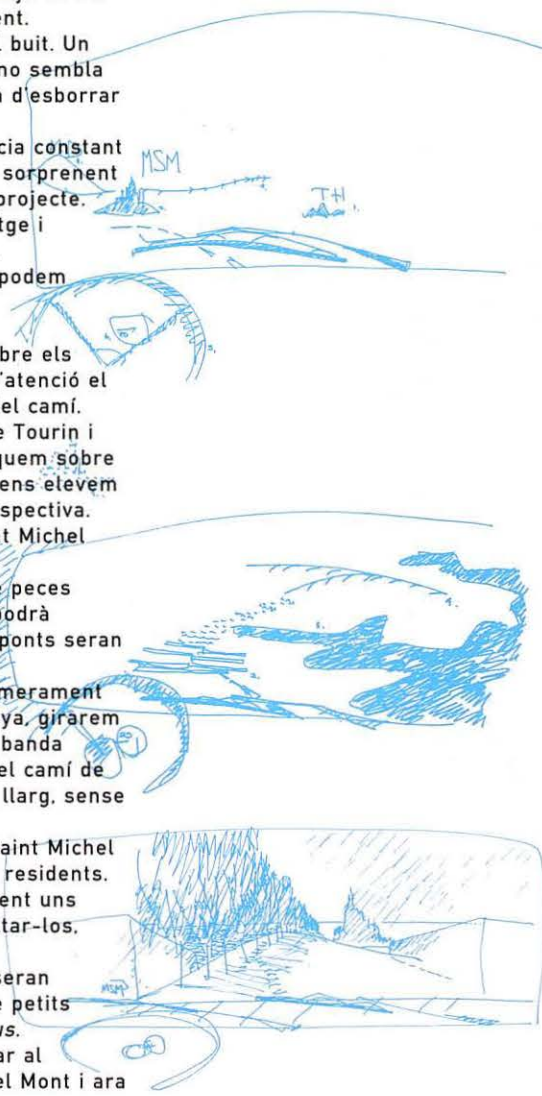
CARME PINÓS

Projecte de redefinició de l'àmbit territorial al voltant del Mont Saint Michel

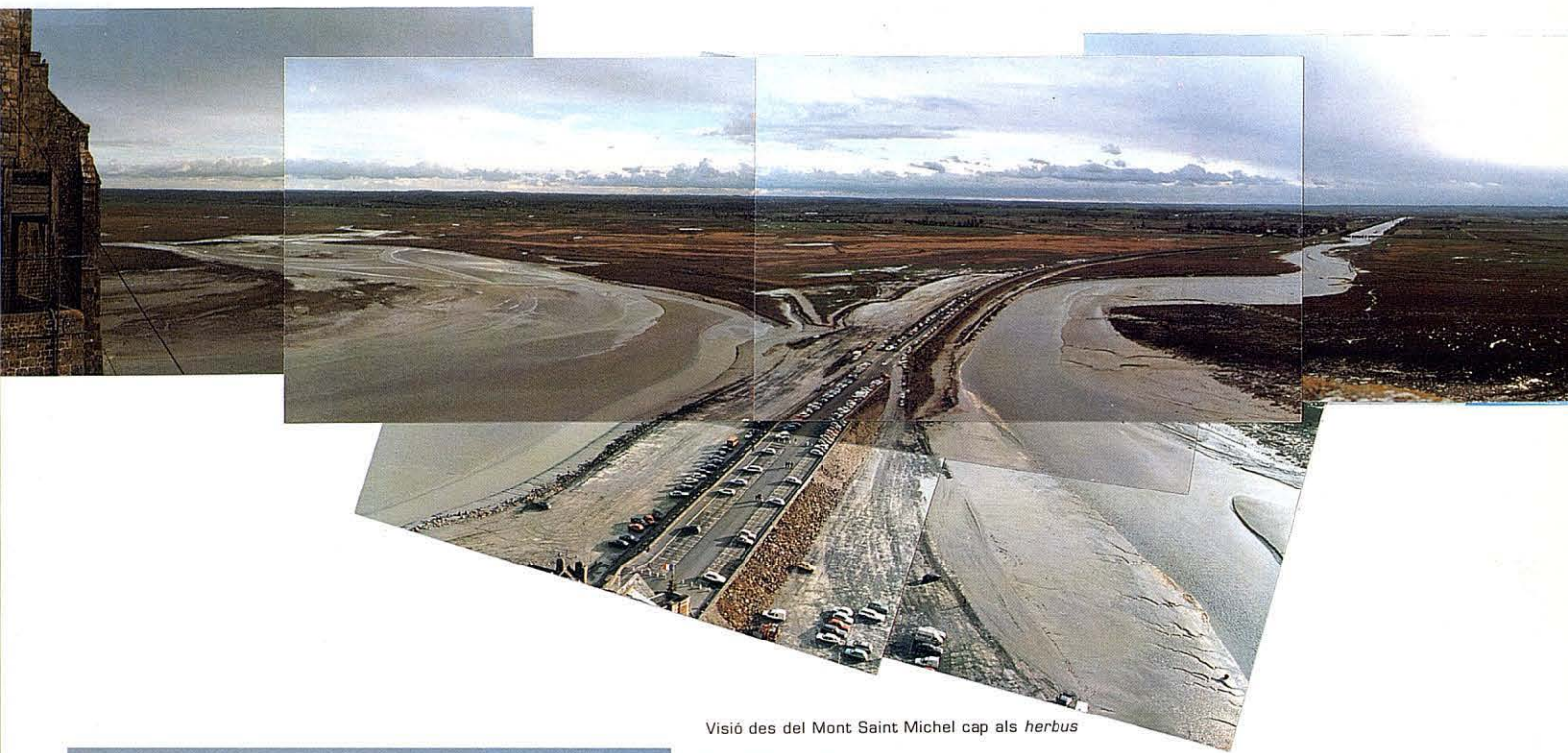
Mont Saint Michel, França

Col.laboradors. Collaborators
J.A. Andreu, G. Goday, F. Lebard,
M. Lluch

Projecte. Project
1991

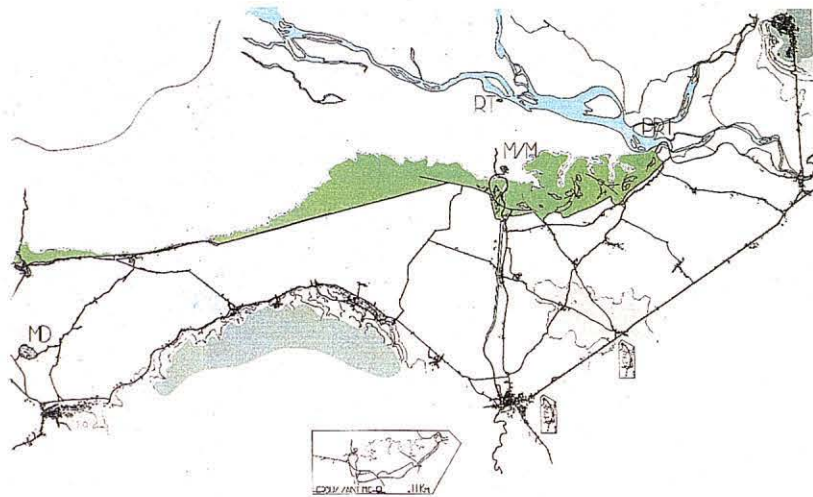
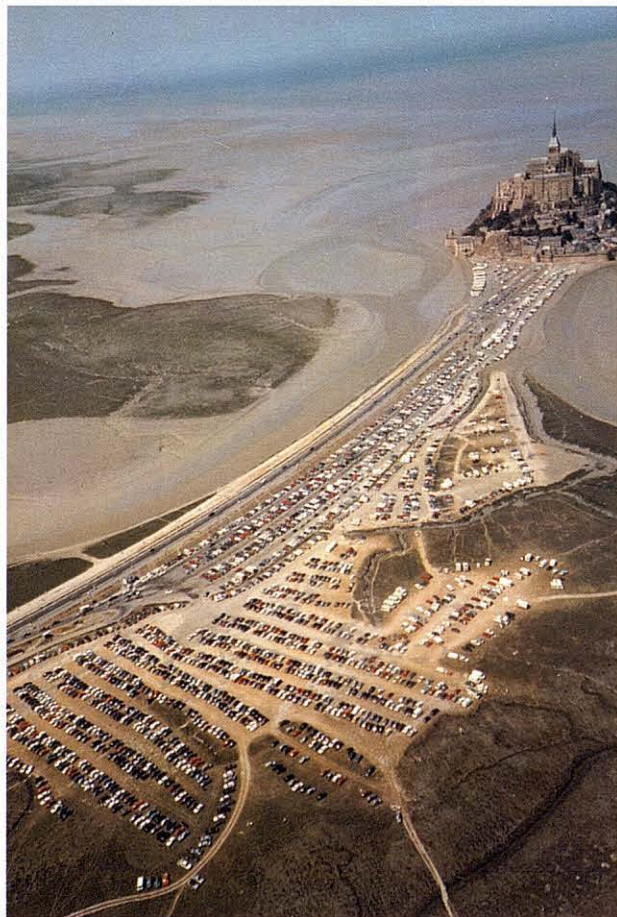

Visió des del Mont Saint Michel cap als *herbus*

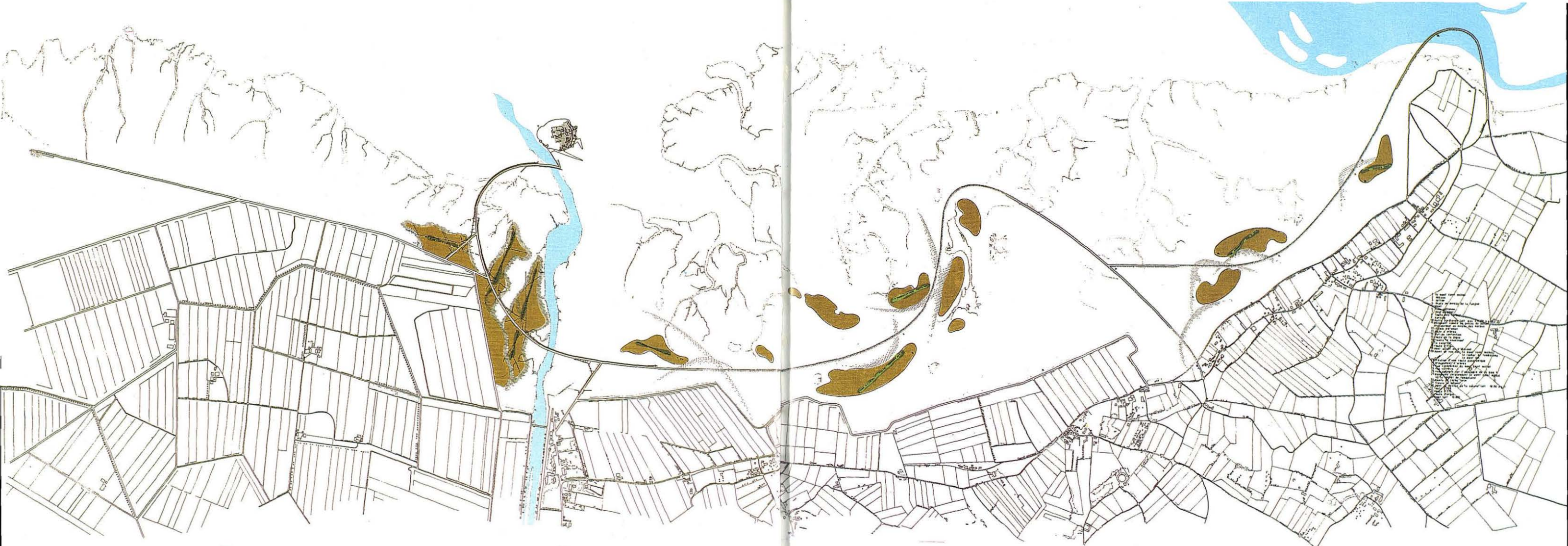
View of the *herbus* from Mont Saint Michel

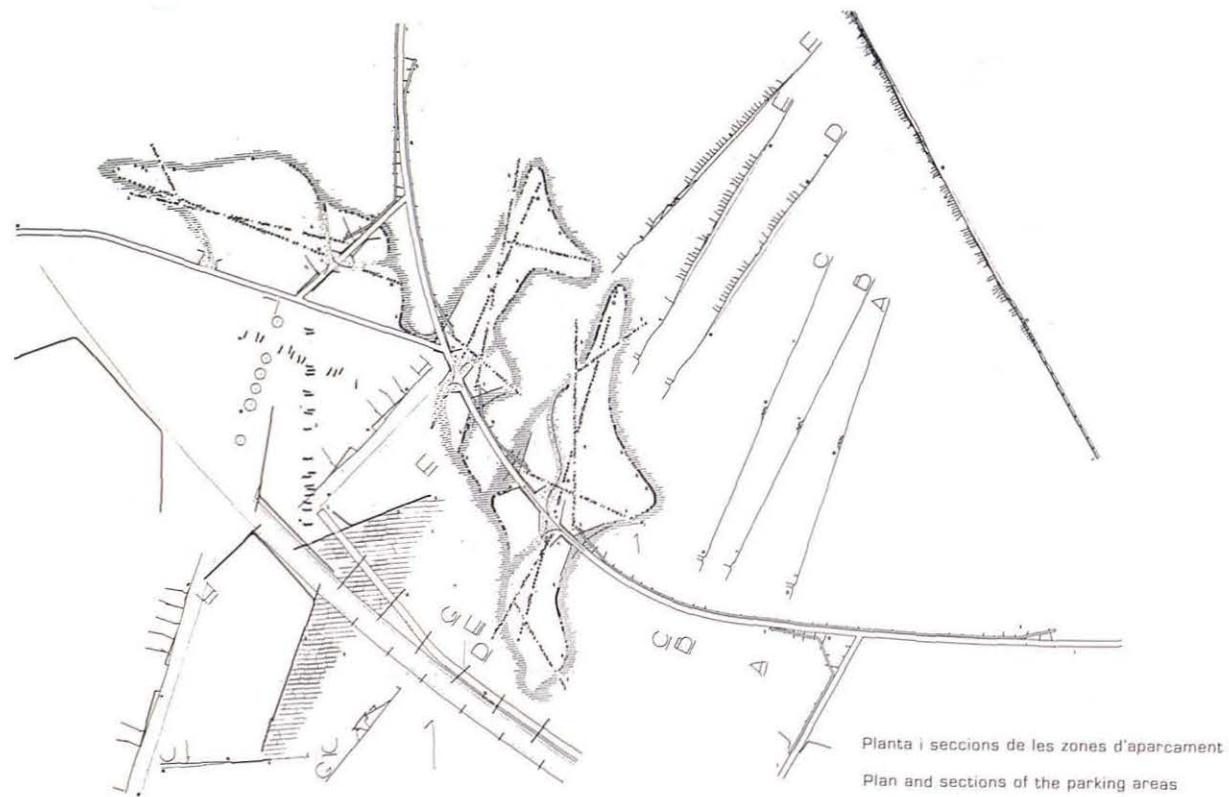
Esquema general i àmbit d'actuació de la proposta

Overall layout and work area of the project

Project for the new access routes through the *herbus*   Proposta dels nous itineraris d'accés a través dels *herbus*
 Road connection and new square at the foot of Mont Saint Michel   Connexió viària i nova plaça al peu del Mont Saint Michel

Planta i seccions de les zones d'aparcament
 Plan and sections of the parking areas

